

LEDČICKÉ NOVINÁRY

V. ročník, Březen 2003

Slovo starostky

Vážení a milí spoluobčané,

držíte v ruce úvodní číslo již pátého ročníku Ledčických novin. Když jsme je před léty poprvé chystali, zdaleka jsme netušili, že se stanou nedílnou součástí života naší vesnice. Věříme, že i v budoucnu bude o čem psát, a že většina zpráv bude pozitivních.

Po dlouhé zimě přišlo jaro a nás opět čeká mnoho práce. Budeme se věnovat především přípravě kanalizace, dalšímu ozelenění obce, rozvoji kulturních tradic, možné výstavbě společenského sálu, tělovýchovnému zařízení, zlepšování životního prostředí v naší obci a mnohému dalšímu. Je zarážející a smutné, že nepřítel vzhledu obce nejsou jen civilizační faktory, ale také někteří lidé, místní občané, kteří se vybíjejí v ničení toho, co druzí mnohdy s velkou námahou a za značných finančních prostředků, vytvořili (polámané stromky u Srbáku, zlomená lípa u kovárný, skruže v rybníku apod.) Vandalismus, jenž se v Ledčicích v poslední době opět projevuje, patří k úkazům, proti kterým musíme všichni společně, a důrazněji než dosud, bojovat. Nebudme nevšimaví. Stopy po řádění nenechavců vidíme kolem sebe stále častěji. Vy, kteří chcete proti vandalství na majetku nás všech něco dělat, stanete-li se svědky podobného ničení, oznamte je. Jinak budeme stále jen sčítat škody.

Dalším problémem, u kterého se chci zastavit, je nepořádek na některých místech v obci a v jejím nejbližším okolí. Opět

se objevují počínající černé skládky, třebaže je už několik let v provozu sběrný dvůr. Možná, že by stálo za to, kdyby každá rodina pečlivěji třídila svůj domovní odpad. Plasty zvláště, papír zvláště, zbytek pak do sběrného dvora, na kompost, či do popelnic. Pytle na papír a PET láhve si můžete vyzvednout na OÚ. Po domluvě vám je dokonce odvezeme do sběrného dvora. Když by tento systém opravdu pomohl, je možné ty, kteří budou domovní odpad skutečně pečlivě třídít, vhodně kompenzovat.

Protože letos je tomu přesně 777 let, kdy se o Ledčicích poprvé zmínily historické prameny, chtěli bychom tuto událost „tři šťastných sedmiček“, jak se patří oslavit. Obecní zastupitelstvo proto chystá na sobotu 23. srpna slavnost, kde by se měly „křtít“ obecní znak a vlajka, kde chceme prezentovat nové internetové stránky Ledčic, kde si budete moci zakoupit stolní kalendář vyzdobený výtvarnými pracemi školčátek a školáků, kde můžete obdivovat umění klasických řemesel na tradičním jarmarku a kde se opět budou razit „Ledčické dukáty.“ Tuto akci vám všem oznamuji proto s dostatečným předstihem, abyste i vy mohli pomoci při její realizaci, na příklad svými dokumenty, historickými předměty, rodokmeny a jinými příspěvky. Už teď vám za to patří velký dík.

Přeji vám všem příjemné a ničím nerušené dny,

Jiřina Michovská

Hlídejte si termíny splátek zákonných daní a poplatků

Kulturní akce

Jaro a sluníčko mají tu moc, že otvírají všechno možné. Okna i dveře, duše i srdce, hrady i zámky, vody i studánky. Probouzejí se lesy, louky, zahrady, parky a lidé. Ty láká vzájemné setkávání, pohoda a společné zážitky. Přijměte i vy naše pozvání.

- V sobotu 5. dubna se můžete zúčastnit slavnostního otvírání studánky u Srbáku spojené s vynášením Smrtky.
- V pondělí 7. dubna vyjedeme do Prahy. Tady si prohlédneme historickou budovu Národního divadla a shlédneme večerní představení klasické opery Antonina Dvořáka Rusalka.
- Ve středu 30. dubna proběhne už tradiční pálení čarodějnic tentokrát i s country kapelou.
- V neděli 11. května odpoledne se opět sejdou všechny ledčické maminky a babičky k oslavě Dne matek.
- Na sobotu 17. května je přichystán zájezd do Polska.

Všechny tyto jarní radosti vyvrcholí v sobotu 24. května Staročeskými májemi.

Už dnes je zřejmé, že kdo chce, ten se nudit nebude. Těšíme se na veselé a milé společné zážitky. Všichni jste zváni.

Naši jubilanti

**V lednu, únoru, březnu, dubnu a květnu roku 2003 oslavili, nebo oslaví,
svá významná jubilea:**

50 let Kaňka Jaroslav čp. 140
Mikš Bohuslav čp. 217

55 let Jansa Jaroslav čp. 91
Jansová Jana čp. 205
Bada Pavel čp. 51
Hrnčír Václav čp. 77
Rous František čp. 208
Bušilová Olga čp. 177
Hančl Jiří čp. 138

60 let Koubová Vlasta čp. 145
Jarošová Libuše čp. 95
Králová Miluše čp. 21

65 let Frühaufová Danuše čp. 51

70 let Král Karel čp. 132
Vysoká Jiřina čp. 144

Srba Stanislav čp. 187

80 let Duda Petr čp. 50
Černá Jiřina čp. 222

82 let Hrnčířová Božena čp. 78

83 let Plicka František čp. 55
Králová Marta čp. 224

84 let Košťálová Marie čp. 172
Ponertová Růžena čp. 30

Srbová Božena čp. 111

90 let Plicková Anna čp. 90

**Blahopřejeme všem těmto našim milým spoluobčanům k jejich významným životním výročím
a přejeme jim hodně zdraví, klidu, pohody i do dalších let.**

Aktualitky

Vzpomínáme

Řady obyvatel naší obce v roce 2002 navždy opustili

Budková Marie, Šourek Josef, Štecher Václav, Urík Lukáč, Černý Miloslav, Plicka Jaroslav.

Čest jejich památce.

Poděkování

- manželům Nedvědovým za pravidelné věnování ovoce a zeleniny do ŠJ
- panu Jaroslavu Královi čp. 167 za historické dokumenty
- Mgr. Miroslavu Francovi za poutavou přednášku o historii Podřipska s přihlédnutím k dějinám naší obce, kterou přednesl na dalším setkání Senior klubu 15. 3. 2003
- paní Bukovské z Mlčechvost, dceři spisovatele M.V. Kratochvíla, za zapůjčení rodinných fotografií
- panu Karlu Nešporovi za kvalitně provedené stavební práce
- paní Evě Veverkové za barevné papíry na výtvarné činnosti dětí ZŠ
- za stálou přízeň naší obci pánům Síglovi a Špecingerovi

Víte, co právě teď dělají vaše děti?

V poslední době se v naší obci objevilo několik případů hrubé šikany mezi dětmi. Podle šetření a průzkumů v ČR každé páté dítě zažilo násilí na vlastní kůži! Nebudeme-li my všichni včas reagovat na negativa, která začínají bujet už i mezi těmi nejmladšími, pak se vskutku může stát, že za pár let budou o světě rozhodovat brutální násilníci. Jde o opravdu aktuální problém. Věk pachatelů se snižuje, agresivita stoupá a útoky jsou případ od případu bezcitnější.

Co je to šikana? Je to promyšlené týrání, sužování, ponižování. Útočníkovi dává pocit moci nad obětí a posiluje jeho chabé sebevědomí. Děti jsou nuceny pod hrozbou násilí k jednání, které je traumatizuje. Šikana může poznamenat dítě na duši na celý život. Bohužel i na zdraví, dokonce na životě. Tam, kde k šikanování dochází, je demoralizováno celé okolí. Přihlížením a nečinností k ubližování bezbranných jedincům se děti učí tolerovat bezpráví, které má často charakter trestné činnosti.

Šarvátky a rvačky vždycky patřily ke klukovským životům zřejmě odjakživa a všude. Vzpomeňme jenom na bitky klu-

ků v „Knoflíkové válce“ nebo v knize „Bylo nás pět“. Pod tíhou tohoto poznání pak někdo může říct: „Panebože, dneska se se vším tak nadělá! Kluci se prali, perou a prát se holt budou!“ Jenomže dnes už jde o něco jiného. Agresivita mezi dětmi překročila hranici, kdy již není možné nad ní mávnout rukou. Násilí je příliš veliké, zvyšuje se brutalita malých pachatelů. Děti mají příklady všude kolem sebe. Vždyť jen o čem si vyprávějí, na co se dívají v televizi! Často nemají zábrany a jsou-li napomenuty, okamžitě se ohánějí demokracií. A samozřejmě si vůbec ještě nejsou schopny srovnat v hlavě, že demokracie je vlastně velká sebekázeň a že jejich práva končí tam, kde začínají práva druhého.

Každý problém má své řešení. Nenechávejte své děti bezcílně běhat venku. Je nutné, abyste věděli, kde právě teď jsou, s kým jsou a co dělají. Věnujte jim svůj čas a neztrácejte je. Jsou to především děti a potřebují vaši pomocnou ruku. Je na čase se spíše ptát: Kde a co jsme udělali my? Protože prevence a včasná pomoc je vždycky mnohem účinnější než sebestřísnější trest.

Kdy a kam na úřady

Všední problémy týkající se na příklad vydávání občanských průkazů, pasů, řidičských průkazů či evidence motorových vozidel převzaly od 1. 1. tohoto roku pověřené obce. Pro Ledčice jsou to Kralupy nad Vltavou. Ze zaniklého Okresního úřadu v Mělníku na pověřený úřad přešly i kompetence spjaté se sociální péčí, živnostenskou agendou, s ochranou životního prostředí, školstvím, likvidací odpadů... Kralupský pověřený úřad sídlí na čtyřech adresách. Úřední dny jsou pondělí a středa vždy od 8 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin.

V budově MěÚ U Cukrovaru 1087 najdete:

- **Všeobecnou vnitřní správu** (vydávání občanských průkazů, cestovních pasů, ověření dokladů apod.)
- **Odbor služeb a školství**

Zdejší telefonní ústředna má číslo 315 739 811

V budově bývalého Národního výboru na Palackého náměstí (u kostela) sídlí:

- **Odbor sociální péče** – telefon 315 739 925
- **Odbor výstavby** – telefon 315 739 910
- **Odbor životního prostředí** – telefon 315 739 922
- **Odbor živnostenský** – telefon 315 739 908

V areálu bývalého ČSAD v Přemyslově ulici u veřejné čerpací stanice PRIMO je

- **Odbor dopravy** (evidence vozidel, vydávání řidičských průkazů, provádění řidičských zkoušek apod.) – telefon 315 728 088

V bývalém hotelu v Přemyslově ulici najdete

- **Finanční úřad** – telefon 315 728 300

Katastrální úřad sídlí i nadále na staré adrese v Mělníku, Bezručově ulici – telefon 315 670 722

Na Mělníku sídlí také **Pozemkový úřad** (v Tyršově ulici), **Celní úřad** (sídlíště Pivovar), **Okresní soud** (v Krombholcově ulici).

Naším **matričním úřadem** zůstávají Veltrusy (v budově OÚ). **Vojenskou správu** máme ve Staré Boleslavi.

Co je u nás nového:

- stavení čp. 15 na návsi v Ledčicích bylo zapsáno Ministerstvem kultury do seznamu památek chráněných státem
- základní škola, mateřská škola a školní jídelna jsou od 1. 1. 2003 novým právním subjektem v naší obci, starou ředitelkou se stala opět paní Věra Šimonová.
- obecní úřad pokračuje v dalších jednáních ohledně zlepšení dopravní obslužnosti v Ledčicích. Především chce prosadit, aby autobusy ČSAD na linkách Ústí nad Labem – Praha u nás stavěly alespoň na znamení. Snad se povede i zřízení několika spojů do Kralup, kde sídlí náš pověřený úřad
- v jarních měsících bude zatravněno nově vznikající fotbalové hřiště Na Skalce, jehož terénní úpravy byly dokončeny v podzimních měsících. Zároveň je počítáno s projektem na vybudování potřebného zázemí
- obecní rozpočet myslel také na rozšíření vozovky u bývalého č. p. 1 – Ciprovny, na vybudování chodníku v těchto místech a úpravu celého okolí. Zde vzniklá stavební parcela bude prodána.
- obecní zastupitelstvo rozhodlo obecní pozemky o výměře zhruba 7 hektarů na Škarechově a 1,5 hektaru v Pekle zalesnit. Projekt právě zpracovává firma Ekoles Jablonec nad Nisou. Celá akce bude financována převážně z dotací (Ministerstvo zemědělství, Státní fond životního prostředí) a z rozpočtu obce.
- OÚ v Ledčicích obnoví v rámci výstavby kanalizace bývalou polní cestu do Mnetěše s perspektivou vybudování cyklostezky ve spolupráci se sdružením obcí Vltava. Půjde vlastně o nejkratší cestu od nás na legendární horu Říp.
- intenzivně se pracuje na rozšíření čističky odpadních vod ve Straškově. Tím se trochu opozdily práce na projektu ke stavebnímu povolení kanalizace. V dubnu bude poslána žádost o dotaci na Fond životního prostředí a Rada fondu by ji měla projednat v průběhu června. V jarních měsících budou obcházet pracovníci projektové kanceláře ledčické nemovitosti a dohodnou s jejich majiteli umístění budoucích kanalizačních šachet.

V nouzi stačí vytočit linku 112

Pro volání policistům, hasičům nebo záchranné službě lze nově z pevných linek používat také číslo 112. Tato linka tísňového volání slouží pro všechny složky integrovaného záchranného systému. Zavedení jednotného čísla je předzvěstí vstupu České republiky do EU. V členských státech totiž stejné číslo platí jako univerzální. Při volání se ohlásí operátor a hovor přepojí, nebo událost sám oznámí příslušné složce integrovaného systému. Linky 158, 155 a 150 zůstávají i nadále v provozu. Tak by tomu mělo být až do roku 2006, kdy se na základě zkušeností s linkou 112 rozhodne, zda budou tyto dosavadní tísňové linky zrušeny, či nikoliv.

Další užitečné telefony

Hasiči: telefonní linka 150 je určena pro tísňové volání o pomoc při požárech, zátopách a živelných pohromách. V ostatních případech volejte: **Mělník** 315 622 139 nebo 315 630 020, **Neratovice** 315 682 626, **Kralupy nad Vltavou** 315 727 044.

Národní linka prevence AIDS (po-pá 13.00-18.00 na účet volaného) 800 144 444

Linka bezpečí pro děti a mládež (na účet volaného) 800 155 555

Linka prevence AIDS Mělník (po 15.00-17.00) 315 622 441

Centrum prevence drogových závislostí 315 624 922

Krajský úřad Středočeského kraje: Praha 5 257 051 111

Celní úřad: Mělník, sídl. Pivovar 315 670 539, Mlázice 315 670 530

Finanční úřad: Kralupy nad Vltavou 315 728 300, Mělník 315 639 799, Neratovice 315 682 178

Katastrální úřad: Mělník 315 670 722

Okresní hygienická stanice: Mělník 315 622 443

Okresní soud: Mělník 315 622 484

Okresní správa sociálního zabezpečení: Mělník 315 622 084, 315 622 072, 315 622 078

Úřad práce: Kralupy nad Vltavou 315 725 186, Mělník 315 624 556, Neratovice 315 685 125

Informační poradenské středisko pro volbu povolání mládeže 315 621 646

Pohotovost

Zdravotnictví: dispečink záchranné služby – linka 155. Lze volat i z mobilních telefonů.

Pohotovost: po-čet 17.00–7.00 hod., pá 15.00–7.00 hod.

Mělník: pro dospělé – 315 623 191, 623 197, pro děti – 315 639 414

Neratovice: pro dospělé – 315 637 111, pro děti – 315 682 738

Kralupy nad Vltavou: pro dospělé – 315 722 855, pro děti – 315 722 855

Zubní: Pohotovost – Mělník: so, ne, svátky 8.00–16.00 hod. Tel. 315 639 111, 639 211

El. proud: Mělník, Mšeno, Neratovice, Kralupy nad Vlt., Veltrusy, Velvary: 800/156 134

Plyn: Mělník: 315 670 237, Neratovice: 315 684 020, Kralupy: 315 726 327, Veltrusy: 315 726 327, Velvary: 314 522 665

Rozpočet Obce Ledčice schválený OZ 20. 2. 2003

Rozpočtové příjmy:	
Daňové příjmy	3 170 000,00
Nedaňové příjmy	3 510 200,00
Celkem	6 680 200,00
Rozpočtové výdaje:	
Zalesnění mokřadu – projekt, výsadba	340 000,00
Chodník u bývalého č. p. 1	160 000,00
Pitná voda – větev Na Cikánce	50 000,00
Kanalizace – projekt, stavba – začátek	2 210 000,00
Základní škola, předškolní zařízení, školní jídelna	310 000,00
Školní dvůr	100 000,00
Docházka žáků do ostatních škol	85 000,00
Knihovna	29 000,00
Kronika	3 000,00
Zachování a obnova kulturních památek	50 000,00
Obecní znak a prapor	35 000,00
Veřejný rozhlas	2 000,00
Ledčické novinky	15 000,00
Zájmová činnost v kultuře	65 000,00
SPOZ	18 000,00
Dotace spol. organizaci – ŘIP	10 000,00
Tělovýchovná činnost	10 000,00
Dotace tělových. organizacím	20 000,00
Hřiště – zatravnění	220 000,00

Ambulantní péče – nájemné Straškov	3 000,00
Víceúčelový dům – projekt	300 000,00
Veřejné osvětlení	50 000,00
Pohřebnictví	183 000,00
Plynofikace – stavba	230 000,00
Územní rozvoj	100 000,00
Odvoz nebezpečných odpadů	15 000,00
Sběr komunálních odpadů	210 000,00
Sběrný dvůr	237 000,00
Péče o veřejnou zeleň	266 000,00
Požární ochrana – konzultační služby	7 200,00
Zastupitelstvo obce	528 000,00
Činnost místní správy	879 000,00
DSO Vltava	58 000,00
Celkem	6 798 200,00
Financování:	
<i>Výdej:</i>	
Splátky dlouhodobých půjček – pitná voda	-417 000,00
Splátka FRB – oprava štítu OÚ	-8 000,00
Celkem	-425 000,00
<i>Příjem:</i>	
Prostředky na ZBÚ – Komerční banka	543 000,00
Financování celkem	118 000,00

Toto znění rozpočtu budete moci najít na webových stránkách www.ledcice.cz, nebo je k nahlédnutí na OÚ v Ledčicích.

Miroslav Sígl a jeho Křídla

Před nedávnem přišla na adresu ledčického obecního úřadu útlá básnická sbírka s upřímným věnováním od dávného přítele naší vesnice i jejích obyvatel, pana Miroslava Síglu. Přesto, že byl loňskými letními záplavami v Obříství připraven o rodný dům, jeho verše nenesou ani stopy zatrpklosti a beznaděje. Naopak. Jsou plné lásky k našemu kraji, bohaté citem k milované ženě, moudré a něžné zároveň. Nechybí tu slova naléhavě hovořící o odkazech předků, kořenech rodu, potřebě podat pomocnou ruku a nutnosti dopřát všem svobodu. Poslední stránku zmíněného sborníčku tvoří báseň věnovaná naší obci. Jistě si rádi připomeneme její úvodní čtyřverší:

*Znám malebnou obec pod Řípem,
má všechny české visky znaky:
barokní kostel, náves s rybníkem
a staletou košatou lípu taky.*

Celá báseň byla otištěna v mimořádných Ledčických novinkách věnovaných 775. výročí první zmínky o Ledčicích v historických pramenech.

Věříme, že pan Miroslav Sígl napíše ještě mnoho krásných veršů, že bude i nadále, přes všechna příkoří osudu, psát zasvěcené články o historii a současnosti četných míst našeho regionu a že určitě ještě vydá nějakou tu knížku. K tomu mu přejeme hodně zdraví, klidu, pohody a silného ducha.

POHLED DO HISTORIE

Spisovatel M. V. Kratochvíl (ing. Otakar Špecinger)

Jedním z nejvýznamnějších mužů novodobého Podřipska se stal, jak známo, historický romanopisec Miloš Václav Kratochvíl. Zdejší krajině zasvětil značnou část svého života i díla, a proto na něj budeme v příštím roce při 100. jubileu narození, rádi vzpomínat.

Kořeny a větve Kratochvílova rodu spatřujeme na mnoha místech Podřipska: v Lounkách, Bříze, Kmetiněvsi, Ledčicích, Mlčechvostech či jinde. V 19. století se tito Kratochvílové stali předními nositeli pokrokových národních tradic na celém Roudnicku. Je dobře známo, jak intenzivně se do vlasteneckého zápolení zařadil např. lounecký Václav Kratochvíl (1820–1893), organizátor lidového tábora na Řípu v roce 1868, z něhož byl odvezen základní kámen ke stavbě Národního divadla v Praze.

Dávnou rolnickou působnost opustil teprve spisovatelův otec – rovněž Václav Kratochvíl (1861–1919). Byl archivářem, pracoval v Itálii a ve Vídni – a po vzniku Československé republiky se postaral o předání vzácných dokumentů české historie z rakouských institucí do rukou našeho státu.

Miloš Václav Kratochvíl proto spatřil světlo světa zhruba před stoletím, dne 6. ledna 1904, v habsburské metropoli. Od první světové války však převážně studoval a působil v Praze. Trvale přitom zajížděl do Mlčechvost i dalších zdejších míst – a jeho vztahy k Podřipsku se stávaly trvale uvědomělejšími. Původně se M. V. Kratochvíl rovněž věnoval archivnictví. Záhy však začal

psát. Nejprve publikoval vědecké studie, ovšem narůstající hrozba fašismu ho přiměla k tomu, že se postupně obracel k nejširším čtenářským vrstvám. Brzy vyrostl v uznávaného historického spisovatele, jehož díla velmi angažovaně rea-

govala na dobové dění. Od druhé světové války pak pracoval jako filmový dramaturg a scénárista. Po osvobození stál u zrodu tehdy znárodněného filmu – a přes dvě desetiletí byl profesorem Akademie múzických umění v Praze.

Výčet knižních publikací M. V. Kratochvíla by obnášel několik desítek titulů. Už před válkou na sebe upozornil knihou Památné bitvy našich dějin, jejímž prostřednictvím vyzvedl v pohnuté době slavnou národní minulost. Osamělý rváč, Král obléká halenu, Podivuhodné příběhy a dobrodružství Jana Kornela, Pochodeň, Mistr Jan, Obrázky z našich dějin, Husitská kronika, Dobrá kočka která nemlsá, Čas hvězd a mandragor, Lásky královské, Komediant, Matyášův meč,

Život Jana Amose či Národ sobě – tyto tituly představují alespoň nejdůležitější výběr. Náležely by k nim však i další odborné publikace či spisy pro mládež, divadelní hry, nespočetné časopisecké práce apod. Ostatně některá Kratochvílova díla vycházejí nadále v opakovaných vydáních, četná z nich byla přeložena do několika cizích jazyků – a všechna se těší trvalé oblibě.

Velmi významnou část Kratochvílových prací pak představují filmové scénáře. Vzpomeňme např. jeho proslulé barevné husitské trilogie z 50. let 20. století. Tato jeho tvorba posléze vyvrcholila filmy Jan Amos Komenský, Komediant a Veronika. Přitom se M. V. Kratochvíl nikdy nespokojil pouhým napsáním předlohy, ale s režisérem, podnes žijícím

Otakarem Vávrou, vždycky také intenzivně spolupůsobil při celkové realizaci díla.

Bylo tomu tak zejména u filmu o J. A. Komenském, kde oba vynikající tvůrci chtěli náležitě vyzvednout obrovské míro-

tvorné působení učitele národů. Ostatně touha po lidském štěstí, životu bez válek a práci pro budoucnost se obrážela ve všech Kratochvílových spisech. Snad nejdále pak došel spisovatel v tomto směru ve svých prózách Evropa tančila valčík a Evropa v zákopech. Představují otřesně nastavené zrcadlo anachronizmu, hrůzám a zbytečnosti válečných konfliktů – a dočkaly se posmrtně rovněž zfilmování.

V tvorbě M. V. Kratochvíla ovšem objevujeme i mnoho dalších ušlechtilých a burčujících rysů. A často nalzáme pevné vztahy k severním Čechám a milovanému Podřipsku. Nejvřelejší svědectví o tom podala kniha *Čechy krásné, Čechy mé* z roku 1981. Je vsutku ojedinělým literárním útvarem. Jeví se jako erudovaná vlastivědná studie, zajímavá rodová kronika a vlastní spisovatelovy paměti dohromady. Jsou v ní vylíčeny osudy rolnické a potom intelektuální, avšak vždycky společensky progresivní rodiny Kratochvílových v 18. a v 19. století. Souběžně se tu pak píše o dalších významných osobnostech a událostech ze zdejšího regionu, přičemž krajina kolem Řípu tu vystupuje v nejplastičtější podobě a v dokonalé, spoustou skutečných postav oživené atmosféře své jedinečné národní minulosti.

Po několik desetiletí přicházel M. V. Kratochvíl do zdejšího kraje pouze k příbuzným – a to do Mlčechvost, odkud často putoval i do Ledčic, na hřbitov, k některým svým známým, či jen tak na procházku Škarechovem. Avšak poměrně záhy, hned po druhé světové válce, si zařídil skromný, nevšedně

půvabný letní domov na Hamráčku u Kyškovic, kam potom po léta nesmírně rád a často zajížděl. Po „chalupářsku“ tam odpočíval, tj. věnoval se spolu s manželkou a dětmi zejména zahradě, ale i hodně psal. Takže právě v onom stavení nad strmou labskou stráň vzniklo posléze jeho Panoptikum zašlých časů z roku 1986 – a rovněž i jeho poslední práce, půvabný a moudrostí naplněný *Dům na slunci*. Miloš Václav Kratochvíl jen nepříliš přežil svou choť – a odešel ze světa před patnácti lety, dne 9. července 1988.

O své práci M. V. Kratochvíl kdysi řekl: „Minulost je přece rodičkou přítomnosti, z ní bere své živiny, a povaha a podmínky této matečné půdy spoluurčují její tvář. Minulost se proto snažíme poznat a pochopit, abychom lépe porozuměli dnešku.“ A jinde dodal: „Víte, každý dnešek byl pro současníky velice složitý. Ale když v dnešku pochopím, co a z čeho vzniká, tak mám zároveň recept, co se s tím dá dělat. Pochopení souvislostí a vztahů mi pak umožní daleko účinněji zasáhnout do dalšího vývoje a o sobě se dovím, na které místo se mám postavit a kde přiložit ruku k dílu.“ V duchu těchto slov psal M. V. Kratochvíl své romány a povídky z české minulosti. Jeho nezměrná, tvůrčí láska k národu měla přitom své pevné kořeny právě na Podřipsku. Po dlouhá léta jsem se s ním velmi dobře znal – a často jsme se navštěvovali. Vím proto, jak opravdově miloval své Mlčechvosty, Říp a Ledčice. Takže by zde neměl být nikdy zapomenut.

Pankrác, Servác, Bonifác

Tato cizokrajná jména se v české pranostice stala synonymem pro takzvané ledové muže. Skoro každoročně se do střední Evropy v první třetině měsíce května vrací studené období. Naši moudří předkové proto tvrdili, že „Pankrác, Servác, Bonifác pálí stromy“, „Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta“, nebo „Po Bonifáci žádný sníh“. Kde se ale vzala ta u nás nezvyklá jména?

Svatý Pankrác se narodil na konci 3. století bohatým rodičům ve Frýgii, dnešním Turecku. Ještě jako malému chlapečku mu otec s matkou zemřeli. Péči o něj i rozsáhlý majetek převzal jeho strýc Dionýsos. V té době vládl neblaze proslulý císař Dioklecián. Když se přestěhovali do Říma, bývalého centra křesťanů, strýc se synovcem chtěli poznat nové náboženství. V římských katakombách je sám biskup zasvětil do Ježíšova učení a pokřtil je. Dionýsos krátce nato zemřel a čtrnáctiletého Pankráce kdosi udal. Mladý hezký Pankrác se císaři Diokleciánovi líbil, a tak mu domlouval, aby pošetilou křesťanskou víru opustil, jinak ho prý čeká krutá smrt. Pankrác se však odmítl klanět pohanským modlám. Byl tedy

popraven a jeho tělo mělo být předhozeno psům. V noci však mrtvého Pankráce tajně odnesla křesťanka jménem Oktavilla a pohřbila ho.

O svatém Serváci se dochovalo jen málo údajů. Zemřel roku 384 jako kněz v německém Trevézu.

Také svatý Bonifác žil za krutého pronásledování křesťanů v době vlády císaře Diokleciána. O jeho obrácení na víru se přičinila bohatá Římanka Aglaja, které spravoval majetek. Ta Bonifáci poručila, aby se vydal do Tarsu, vykoupil mrtvá těla mučedníků a přivezl je do Říma, kde je důstojně pohřbí. Bonifác si na své paní vymínil podmínku, že pokud na této cestě sám zahyne, pohřbí ho jako mučedníka. Svou smrt si předpověděl. Při pohledu na týrané křesťany, kteří se nevzdali Ježíšova učení, se také obrátil na víru. Legenda praví, že byl mučen vroucím olovem, které mu lili do úst, hlavu mu polévali horkou smolou a nakonec ho kat s'al. Tělo svatého Bonifáce Aglaja pohřbila, jak slíbila. Nad jeho hrobem u Latinské silnice nechala vystavět svatyni. Psal se rok 307.

135. výročí slavné Sabinovy řeči

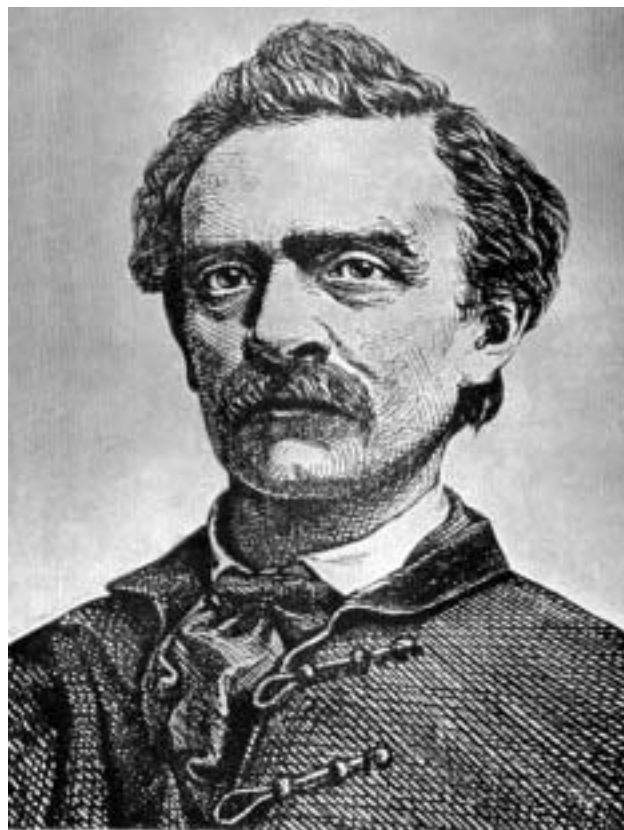
„Onen Říp, na němž stanul praotec náš Čech, na němž první děti české po dlouhém putování do pozeňnané vlasti naší odpočívaly, onen Říp, klade zase kus těla svého na oslavu celé vlasti. A jako kdysi byl svědkem doby, jež novým životem nadchla zem českou, tak i nyní bude svědkem nového života, jenž z budovy na něm spočívající, vykvete!“

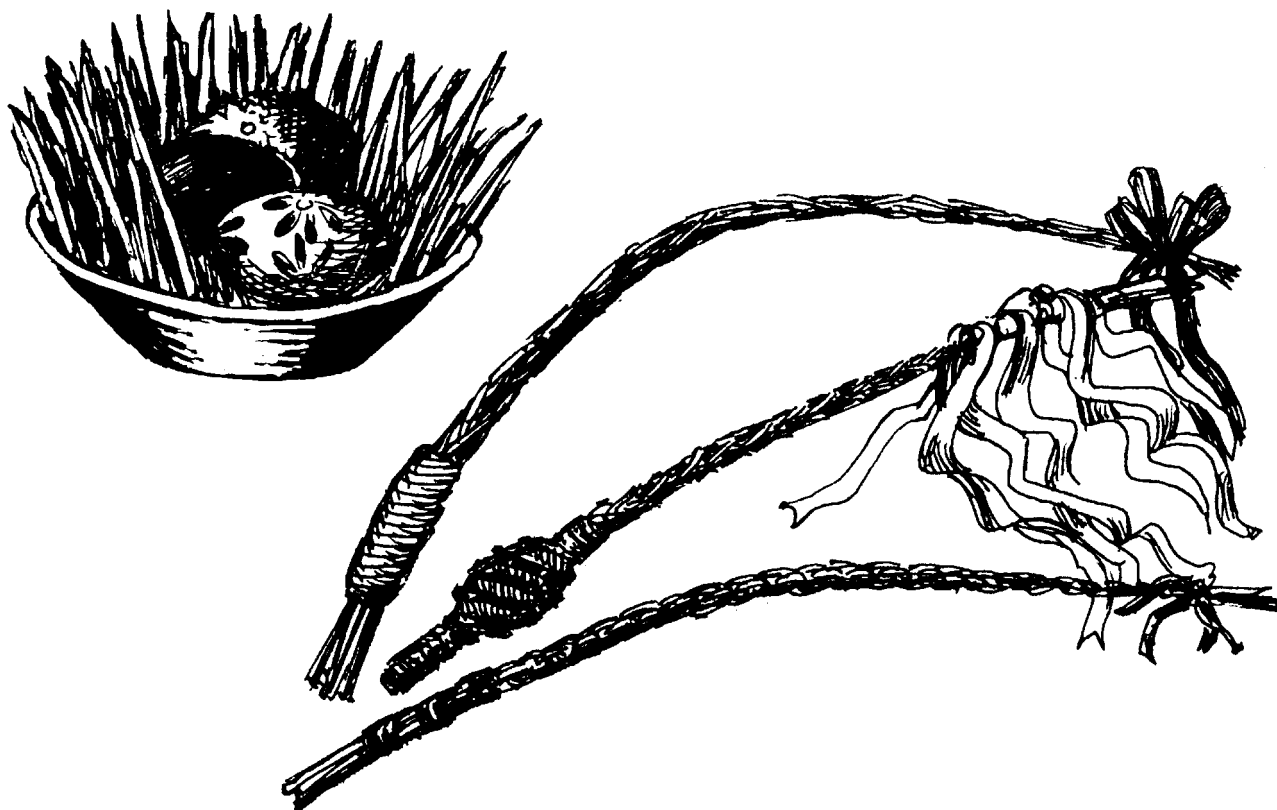
Takto ohnivě a vlastenecky řečnil z majestátného Řípu k mnohatisícovému davu spisovatel Karel Sabina 10. května roku 1868. Tehdy se totiž český národ rozhodl, postavit si ze svých peněz vlastní divadlo. Jako základní kameny se svázely kvádry ze všech historicky známých míst – Radhoště, Blaníku, Čerchova, Boubína... Jak by tedy mohl chybět kámen z nejpamátnější hory? Již 5. dubna 1868 byl na Řípu vybrán veliký balvan o váze asi 20 tun. Když byl uvolněn, valil se po svahu hory a roztříštil se na menší kusy. (Jeden z úlomků stojí dodnes na ledčickém evangelickém hřbitově jako mohyla rodiny Kratochvílů.) Největší z kamenů, vážící 4-5 tun, byl přivázen až k cestě k Rovnému, pečlivě opracován a opatřen nápisem „Ze Řípu Čech svůj domov vzal, na Bílé hoře dokonal, v matičce Praze z mrtvých vstal.“ Důkladný selský vůz k odvozu kamene zapůjčil jistý pan Šebek z Kralup. Valník, červenobíle natřený a ozdobený prapory, táhlo šest běloušů. Na každém z nich seděl některý z významných rolníků Podřipska. Jedním byl i František Srba ze statku č. 4 v Ledčicích, tehdy šestadvacetiletý mladík.

Slavnosti se zúčastnilo na 30 tisíc osob. Průvod byl více než tři kilometry dlouhý. Pěvecký sbor Hlahol z Velvar zpíval písně, které mluvily všem lidem z duše: „Kde domov můj“, „Čechy krásné“, „Hej, Slované“... Ve Ctiněvsi průvod projel pod slavnostní branou s nápisem „Pro vlast není ani život obětí“. Další slavobrány byly v Černoučku a v Ledčicích. Tady byl základní kámen k Národnímu divadlu uvítán nápisem „Hvězd mnoho, vlast jediná“. Všude bylo plno jásajících a dojatých lidí. Stejně tak jako v Nové Vsi, Ouholicích a Mířejovicích, kde byl valník s kamenem na voru přeplaven přes Vltavu do veltruského hostince „U České koruny“. Tam také průvod přenocoval. U kamene stála čestná stráž. Přicházeli sem lidé, hladili a líbali jej, modlili se. Druhého dne pak opustil putující symbol opravdového češství podřipský kraj. Rolník Václav Kratochvíl z Lounek

(z rodu pozdějšího spisovatele Miloše Václava Kratochvíla) jej ještě téhož dne předal na staveništi Národního divadla v Praze předsedovi divadelního sboru, Ferdinandu Urbánkovi. Když o pár dní později, 16. května 1868, poklepal kladívkem řípský čedič, pronesl i jménem Ledčic vzkaz podřipských obyvatel: „S rázností ke svobodě!“

Zbývá ještě dodat, že text slavné Sabinovy řeči byl ve schránce dlouhá léta zazděn spolu s dalšími dokumenty v pilíři vrat statku čp. 4 v Ledčicích, který patřil významnému podřipskému rodu Srbů. Tady byl objeven r. 1981 při demolici. Listinu s památnou řečí spisovatele Karla Sabiny si zapůjčilo v roce 1983 Národní divadlo na výstavu pořádanou u příležitosti svého znovuoctvení po rekonstrukci a dostavbě.

*Příjemné prožití Velikonočních svátků
přeje Obecní úřad Ledčice*